

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Теорія і практика досліджень комунікацій»

Ступінь вищої освіти	Магістр
Освітньо-професійна програма	«Журналістика»
Факультет	Журналістики
Кафедра	Теорії і методики журналістської творчості
Семестр	1
Кількість кредитів	3
Мова викладання	українська
Викладач	к.філ.н., доцент Миронюк Валентина Михайлівна
Контактна інформація	Miron7677@gmail.com

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	<p>Навчальна дисципліна «Теорія і практика дослідження комунікацій» призначена для студентів освітнього рівня магістр 1 року денної та заочної форм навчання. Програма складена відповідно до освітньо-професійної програми «Журналістика» підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 061 Журналістика галузі знань 06 «Журналістика».</p>
Мета та цілі	<p>Метою викладання даної дисципліни є формування знань про методологію медіадосліджень, а саме: як проводити наукові дослідження за вибраною темою, як проводити якісні і кількісні дослідження, перевіряти висунуті гіпотези, як обробляти отримані дані та використовувати їх при аналізі об'єктів дослідження та процесів у них. Тому для здобувачів вищої освіти стає ключовим фактором професійного успіху опанування методології медіадосліджень.</p> <p>Завдання курсу: розрізняти якісну і кількісну парадигми медіадосліджень, основні теорії які їх пояснюють і володіти їх основною термінологією; складати програму власного дослідження: визначати процедуру його проведення, характеризувати кожен етап дослідження, підбирати адекватні методи; розуміти, що таке генеральна і вибіркова сукупності дослідження, визначати вибірку власного дослідження; висувати гіпотези і дослідницькі питання відповідно до тематики дослідження. 5. Визначати незалежні, залежні і контрольні змінні у дослідженні; визначати операційні дефініції власного дослідження.</p>

<p>Результати навчання</p>	<p>Під час лекційних та практичних занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи здобувачі вищої освіти набувають таких фахових та програмних компетентностей</p> <p>ЗК06. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>СК03. Здатність приймати ефективні рішення у сфері журналістики.</p> <p>СК06. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі журналістики у широких та/або мультидисциплінарних контекстах, за умов неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності</p> <p>Опанувавши дисципліну «Теорія і практика дослідження комунікацій», здобувачі вищої освіти повинні мати такі програмні результати навчання:</p> <p>РН06. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.</p> <p>РН11. Брати продуктивну участь у розробленні проєктів документів, що регламентують діяльність в усіх сферах журналістики, обґрунтовувати суспільну потребу в їх прийнятті, прогнозувати результати їх впливу на суспільство.</p> <p>РН12. Розробляти та реалізовувати інноваційні та дослідницькі проєкти у сфері журналістики з урахуванням правових, соціальних, економічних та етичних аспектів.</p>
<p>Soft skills</p>	<p>Розвиток навичок комунікації, критичного та структурованого мислення та розв'язання проблем; роботи в команді, чітке, ефективне та впевнене висловлення думок та ідей, розвиток практики слухання та реакції, творче використання технологій під час презентацій, можливості досягати консенсусу під час дискусії, удосконалення комунікативної майстерності.</p>
<p>Пререквізити</p>	<p>Базові знання з дисциплін: Медіаграмотність, Основи наукових досліджень та академічна доброчесність</p>

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	План, короткі тези	Завдання	К-ість балів
------	--------------------	----------	--------------

Тема 1. Специфіка методології досліджень соціальних комунікацій	Наукове та повсякденне пізнання. Стратегія наукового дослідження. Нові медіа-дослідження. Методи пізнання (епістемологія): звичка, авторитет, інтуїція, науковий метод.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу, есе, підготовка доповіді, презентації.	10
Тема 2. Класифікація медіадосліджень	Теоретичні методи й методики конструювання ідей та теорій. Загальнонаукові методи теоретичного дослідження. Методи побудови гіпотез та теорій. Конструктивно-генетичний метод. Аксиоматичний метод. Евристичні методи. Аналогія. Синектика.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу, есе, підготовка доповіді, презентації.	10
Тема 3. Поняття про методологію масмедійних досліджень	Дослідницькі методи: якісні та кількісні. Різниця між ними, їх переваги і вади. Вступ до якісної методології. Інтерв'ю. Фокус-групи. Методологія текстуального аналізу. Семіотичний аналіз. Риторичний аналіз	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу, есе, підготовка доповіді, презентації.	10
Тема 4. Процедура дослідження медіа: основні етапи	<p style="text-align: center;">Змістовий модуль 2. Практичні аспекти комунікації</p> Включене спостереження (participant observation). Метод, методика і техніка соціологічного дослідження. Загальнонаукові та спеціальні методи емпіричного дослідження.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу, есе, підготовка доповіді, презентації.	10
Тема 5. Програма прикладного дослідження масмедіа	Дослідження впливу масмедіа в умовах інформаційної війни. Методи дослідження аудиторій масової комунікації: преса, радіо, телебачення та інтернет. Agenda Setting. Фреймінг. Якісний контент-аналіз	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу, есе, підготовка доповіді, презентації.	10

Тема 6. Міжнародні та міжкультурні комунікації	Новітні тенденції у політичній та міжнародній комунікації.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу, есе, підготовка доповіді, презентації.	10
---	--	--	----

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики: підручник. 2-ге вид., доп. К. : ВЦ «Академія», 2009. 346 с.
2. Денисюк, С. Г. ДЗЗ Комунікологія : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2015. 102 с.
3. Кизилова В.В. Теорія і практика мовленнєвої комунікації [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Луганськ : ДЗ "ЛНУ ім. Тараса Шевченка, 2011. 183 с.
4. Коробанов Ю.М. Теорія та практика комунікацій [Електронний ресурс] : навч. посіб. : у 3 ч. Миколаїв : НУК, [2011].
5. Костенко Н., Іванов В. Досвід контент-аналізу: моделі та практики : монографія. Київ : центр вільної преси, 2003. 200 с.
6. Мак-Квейл Д. Теорія масової комунікації 4-те вид. Львів : Літопис, 2010. 538 с
7. Зернецька О. В. Глобальний розвиток систем масової комунікації і міжнародні відносини. К.: Освіта, 1999.
8. Різун В. В. Теорія масової комунікації // Електронна бібліотека Інституту журналістики (www.journ.univ.kiev.ua).
9. Різун В. В. Природа й структура комунікативного процесу // Електронна бібліотека Інституту журналістики (www.journ.univ.kiev.ua).
10. Різун В. В. Начерки до методології досліджень соціальних комунікацій. Психолінгвістика. 20123. Вип. 10. С.305-314.
11. Іванов В. Ф. Соціологія масової комунікації: Навч. посіб. Черкаси: Вид-во ЧДУ, 2003.
12. Масова комунікація: Підручник / А. З. Москаленко, Л. В. Губерський, . Ф. Іванов, В. А. Вергун. К.: Либідь, 1997.
13. Почепцов Г. Г. Паблік рилейшнз : навчальний посібник. К. : Знання, 2004. 373 с.
14. Ромах О. В. Настільний посібник з методології досліджень соціальних комунікацій. – Львів : ПАІС, 2020. – 404 с.
15. Фінклекр Ю. Е. Мас-медіа та влада: технологія взаємин. Львів: Аз-Арт, 2003.
16. Шаян Л. П. PRo суспільні комунікації. К.: ТОВ "Група компаній "Динаміка", 2008. 180 с
17. Communication As... Perspectives on Theory (ed. Shephard G.J., John J.St., Striphas T.) 2006.
18. DeFleur M., Lowery S. Milestones in Mass Communication research. Media Effects. 1995.
19. Evolution of Communication Systems. A Comparative Approach. (ed. Kimbrough Oller D., Griebel U.). 2004.
20. Explorations in Communication and History (ed. B.Zelizer). 2008.
21. Gorman L., MacLean D. Media and Society into 21st Century. 2009.

22. Habermas J. The theory of Communicative Action. Boston.
23. Gerbner G. Against the Mainstream. 2002.
24. McCombs M. Setting the Agenda. The Mass Media and Public Opinion. 2004.
25. McQuail D. McQuail's Mass Communication Theory. 2005.

Допоміжна

1. Авраменко О. О., Яковенко Л. В., Шийка В. Я Ділове спілкування: Навчальний посібник. / За наук. ред. О. О. Авраменко. Івано Франківськ, «ЛілеяНВ», 2015. 160 с.
2. Бебик В., Бортніков В., Дегтерьова Л., Кудряченко А. Держава і громадянське суспільство: партнерські комунікації в глобальному світі (за ред. В.Бебика). К., 2006.
3. Бебик В. Інформаційно-комунікаційний менеджмент у глобальному суспільстві: психологія, технології, техніка публік рилейшнз. К., 2005.
4. Крайнікова Т. Культура медіаспоживання в Україні: від консьюмеризму до просьюмеризму / За наук. ред. проф. В. В. Різуна. – Бориспіль: Люксар, 2014. 372 с.\
5. Іванов В. Основні теорії масової комунікації і журналістики : навч. посіб. / за наук. ред. В. В. Різуна. Київ : Центр вільної преси, 2010. 258 с
6. Пітерс, Джон Дарем. Слова на вітрі: історія ідеї комунікації / Пер. з англ. А. Іщенко. – К.: Вид. дім «КМ Академія», 2004. 302 с.
6. Шульга М. А. Політичний менеджмент: навчальний посібник : [для студ. вищ. навч. закл.]. К.: Академвидав, Альма-матер, 2013. 157с.

14.Інформаційні ресурси

1. Асоціація політичних консультантів України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.piar.kiev.ua/>.
2. Український незалежний центр політичних досліджень. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ucipr.org.ua>.
3. <http://www.researchgate.net> – мережа для пошуку наукової літератури Research Gate
4. <http://www.scholar.google.com> – мережа для пошуку наукової літератури Google Scholar

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна політика	Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття. Виконати індивідуальне завдання.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Політика щодо академічної доброчесності	Під час виконання завдань вимагається дотримання правил академічної доброчесності. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування

ОЦІНЮВАННЯ

Нарахування балів	
Види оцінювання	Бали
Змістовий блок 1 (теми 1-3)	30
Змістовий блок 2 (теми 4-6)	30
Підсумковий контроль (теми 1-6) – залік	40
Складові навчальної роботи	
Максимальні бали за одне заняття /за курс	
1. Робота на лекціях	1/10
2. Усна відповідь, доповнення, робота на практичному занятті	4/20
3. Виконання і захист практичних і творчих завдань	2/10
4. Підсумкова контрольна робота	10/10
5. Презентація та захист індивідуальної роботи	5/5
6. Есе на задану тему	5/5

Розподіл балів для оцінювання успішності студентів		
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни